

Akademia Młodego Ekonomisty

Mierniki dobrobytu gospodarczego

Przemysław Pluskota

Uniwersytet Szczeciński

05 listopada 2015r.

Akademia Młodego Ekonomisty

Mierniki dobrobytu gospodarczego MIERZENIE ROZMIARÓW AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ

- PKB
- PKB per capita
- PNB

Akademia Młodego Ekonomisty

W gospodarce wytwarzane są miliony różnych dóbr (np. telewizory, samochody, pizza) oraz usług (np. usługi lekarskie, bankowe, prawnicze).

Konstruując jeden miernik sumujemy wszystkie wykorzystując do obliczeń ich wartość mierzoną w pieniądzu, czyli ceny (bieżące) – dotyczy produktów sprzedawanych na rynku.

Dobra publiczne (np. obrona narodowa) ???

Akademia Młodego Ekonomisty

PRODUKT KRAJOWY BRUTTO – PKB (Gross Domestic Product – GDP) jest miarą wielkości produkcji wytworzonej przez czynniki wytwórcze zlokalizowane na terytorium danego kraju, niezależnie od tego, kto jest ich właścicielem.

Akademia Młodego Ekonomisty

PRODUKT KRAJOWY BRUTTO – PKB –

przedstawia całkowitą wartość bieżącej produkcji dóbr końcowych i usług wytworzonych na terytorium kraju w danym okresie (np. roku).

- Pomijamy wartość odsprzedaży dobra wyprodukowanego w okresach poprzednich
- Uwzględniamy tylko dobra końcowe
- Pomijamy surowce i półprodukty wykorzystywane w produkcji dóbr końcowych

Akademia Młodego Ekonomisty

Sposób liczenia PKB

Metoda sumowania wydatków

Akademia Młodego Ekonomisty

Metoda sumowania wydatków

Suma wszystkich popytów na produkty

- **popyt konsumpcyjny (C)** – gospodarstwa domowe
- **popyt inwestycyjny (I)** - przedsiębiorstwa
- popyt zgłaszany przez rząd - **wydatki rządowe (G)**

PKB = C + I + G – gospodarka zamknięta

PKB = C + I + G + (Ex – Im) – gospodarka otwarta

(Ex – Im) – eksport netto

Akademia Młodego Ekonomisty

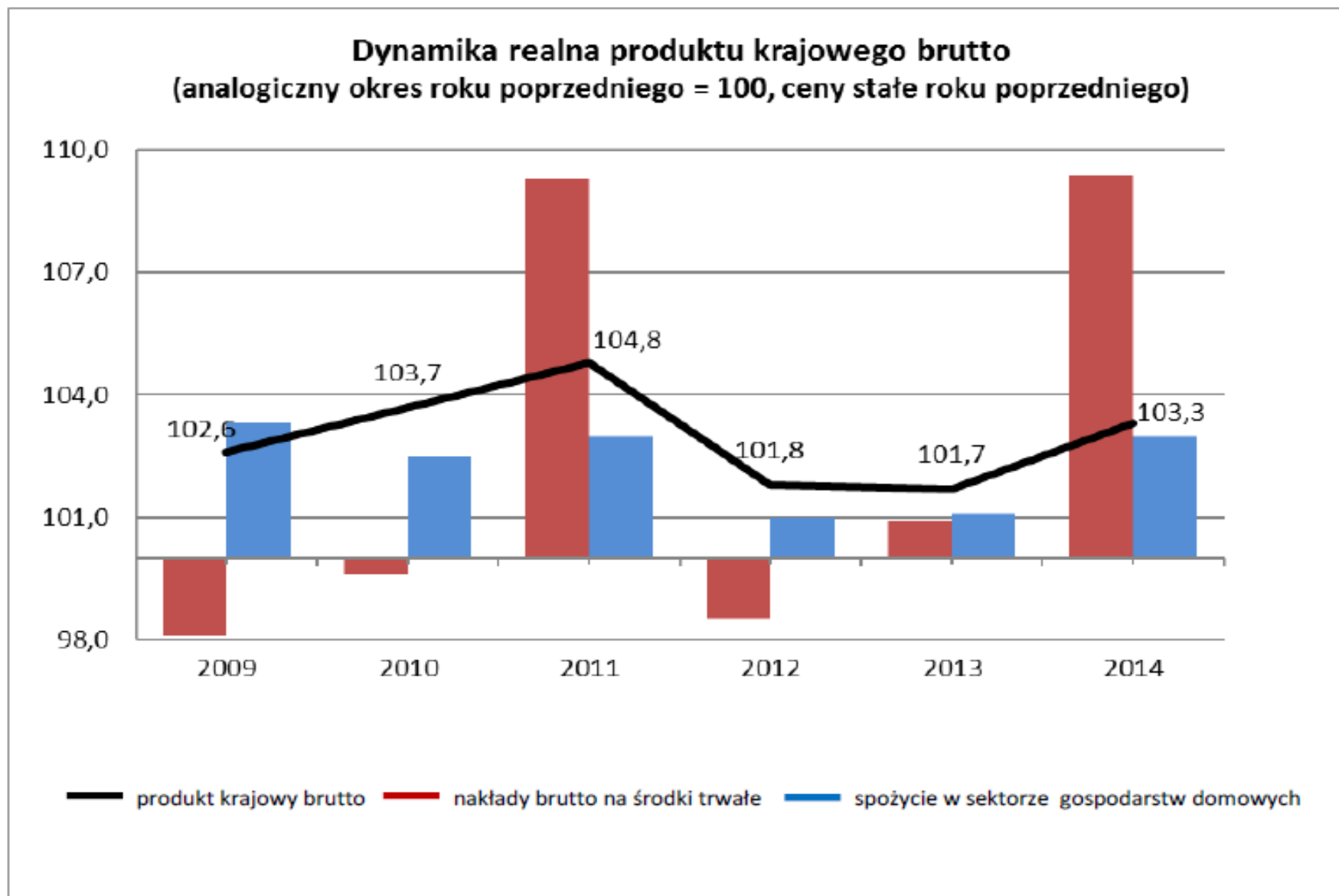
Inwestycje (I) – są to zakupy nowych dóbr kapitałowych przez przedsiębiorstwa.

Oszczędności (S) – to ta część dochodu, która nie została wydana na zakup dóbr i usług.

Eksport E_x (X)- nazywamy dobra, które zostały wytworzone w kraju, a następnie sprzedane za granicę.

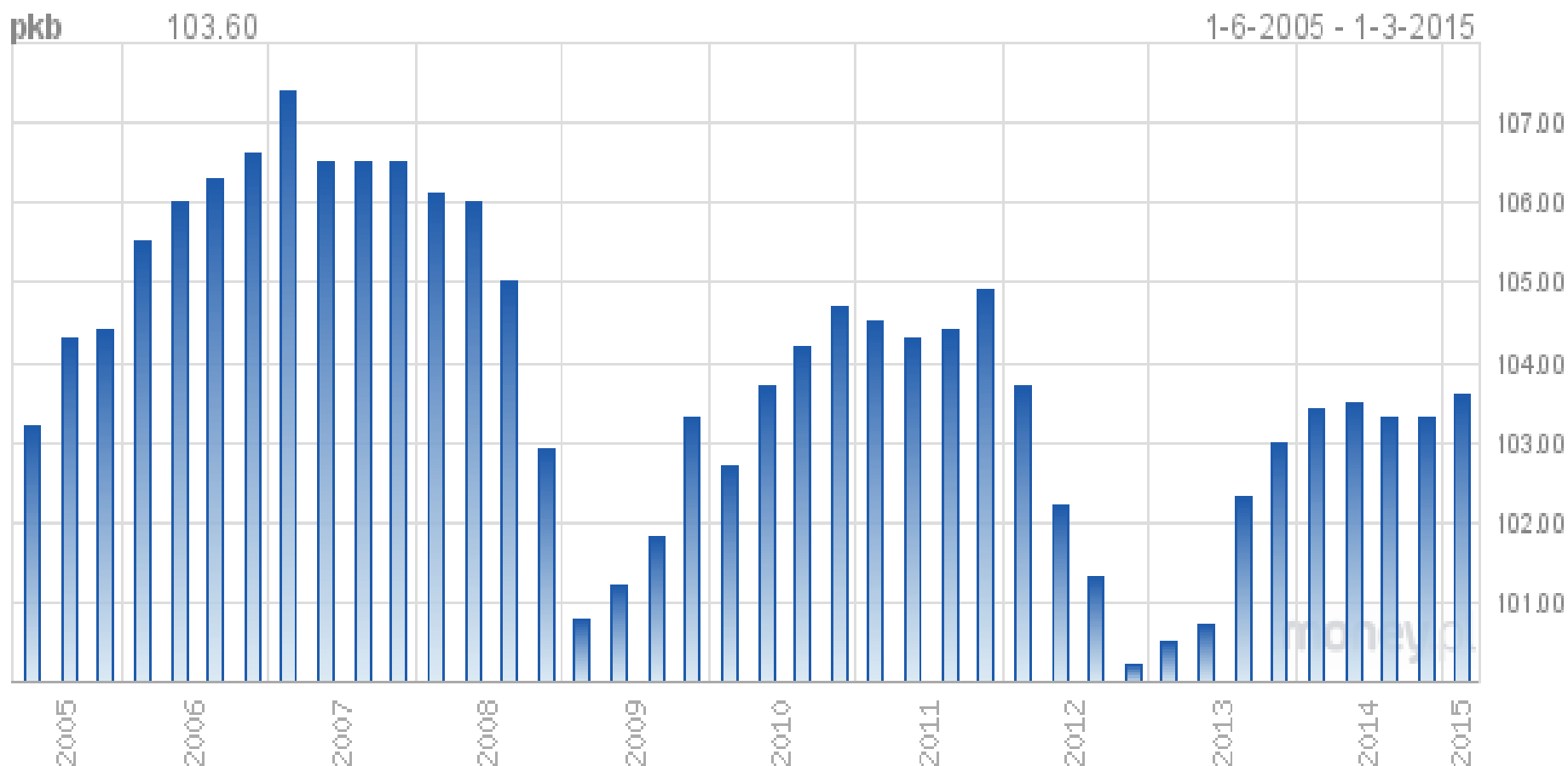
Import I_m (Z) – to dobra, które są produkowane za granicą i tam nabywane na potrzeby gospodarki krajowej.

Akademia Młodego Ekonomisty

Akademia Młodego Ekonomisty

Wzrost PKB w Polsce na przestrzeni ostatnich 10 lat

Akademia Młodego Ekonomisty

PKB per capita (łac. – *per capita* na głowę) – jeden z najczęściej stosowanych na świecie mierników wzrostu gospodarczego państwa. Oblicza się go, dzieląc wartość PKB tego państwa przez liczbę jego mieszkańców.

Akademia Młodego Ekonomisty

PKB per capita wg danych MFW (2014r.)

Pozycja	Państwo	Wartość (w USD)
1	Luksemburg	111 716
2	Norwegia	97 013
3	Katar	93 965
4	Szwajcaria	87 475
5	Australia	61 219
6	Dania	60 564
7	Szwecja	58 491
8	San Marino	56 820
9	Singapur	56 319
10	Stany Zjednoczone	54 597
52	Polska	14 379

Akademia Młodego Ekonomisty

PKB per capita wg danych MFW (2014r.)

	Państwo	Wartość (w USD)		Państwo	Wartość (w USD)
1	Luksemburg	111 716	16	Cypr	26 115
2	Norwegia	97 013	17	Malta	24 876
3	Dania	60 564	18	Słowenia	24 019
4	Szwecja	58 491	19	Portugalia	22 130
5	San Marino	56 820	20	Grecja	21 653
6	Irlandia	53 462	21	Estonia	19 671
7	Holandia	51 373	22	Czechy	19 563
8	Austria	51 307	23	Słowacja	18 454
9	Finlandia	49 497	24	Litwa	16 386
10	Belgia	47 722	25	Łotwa	15 729
11	Niemcy	47 590	26	<u>Polska</u>	<u>14 379</u>
12	W.Brytania	45 563	27	Węgry	13 881
13	Francja	44 538	28	Chorwacja	13 494
14	Włochy	35 823	29	Rumunia	10 035
15	Hiszpania	30 278	30	Bułgaria	7 753

Akademia Młodego Ekonomisty

PKB per capita wg standardu siły nabywczej
- wskaźnik zamożności społeczeństwa, określa to, na ile może sobie średnio pozwolić obywatel danego kraju biorąc pod uwagę poziom cen w jego własnym kraju.

Akademia Młodego Ekonomisty

JAK POLSKA I PRIBAŁTYKA UNIĘ DOGANIAJĄ

DANE W EURO Z UWZGLĘDNIENIEM PARYTETU SIŁY NABYWCZEJ

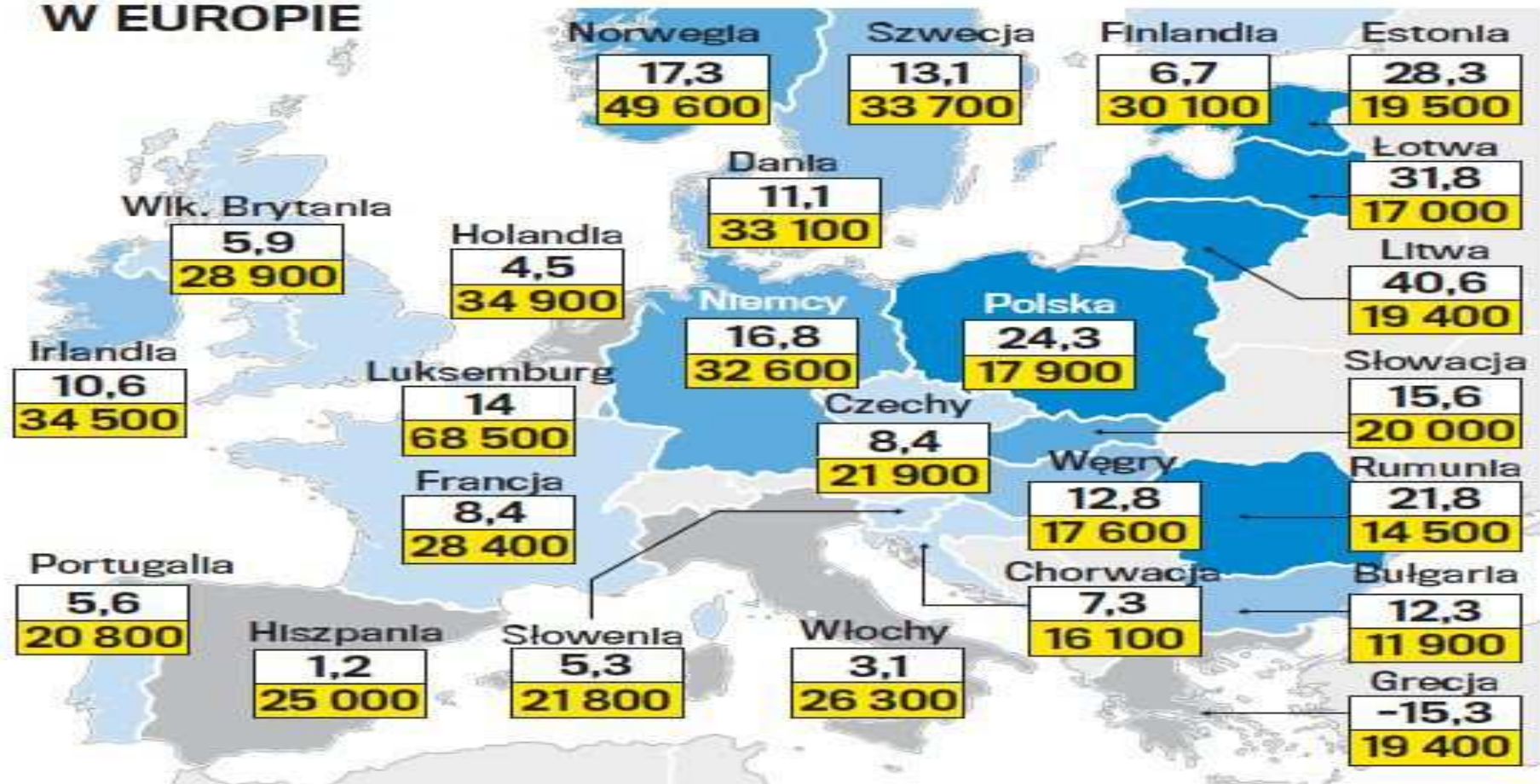
Średnia UE

9,5	← dynamika wzrostu PKB w latach 2009-13
26 600	← PKB na jednego mieszkańca

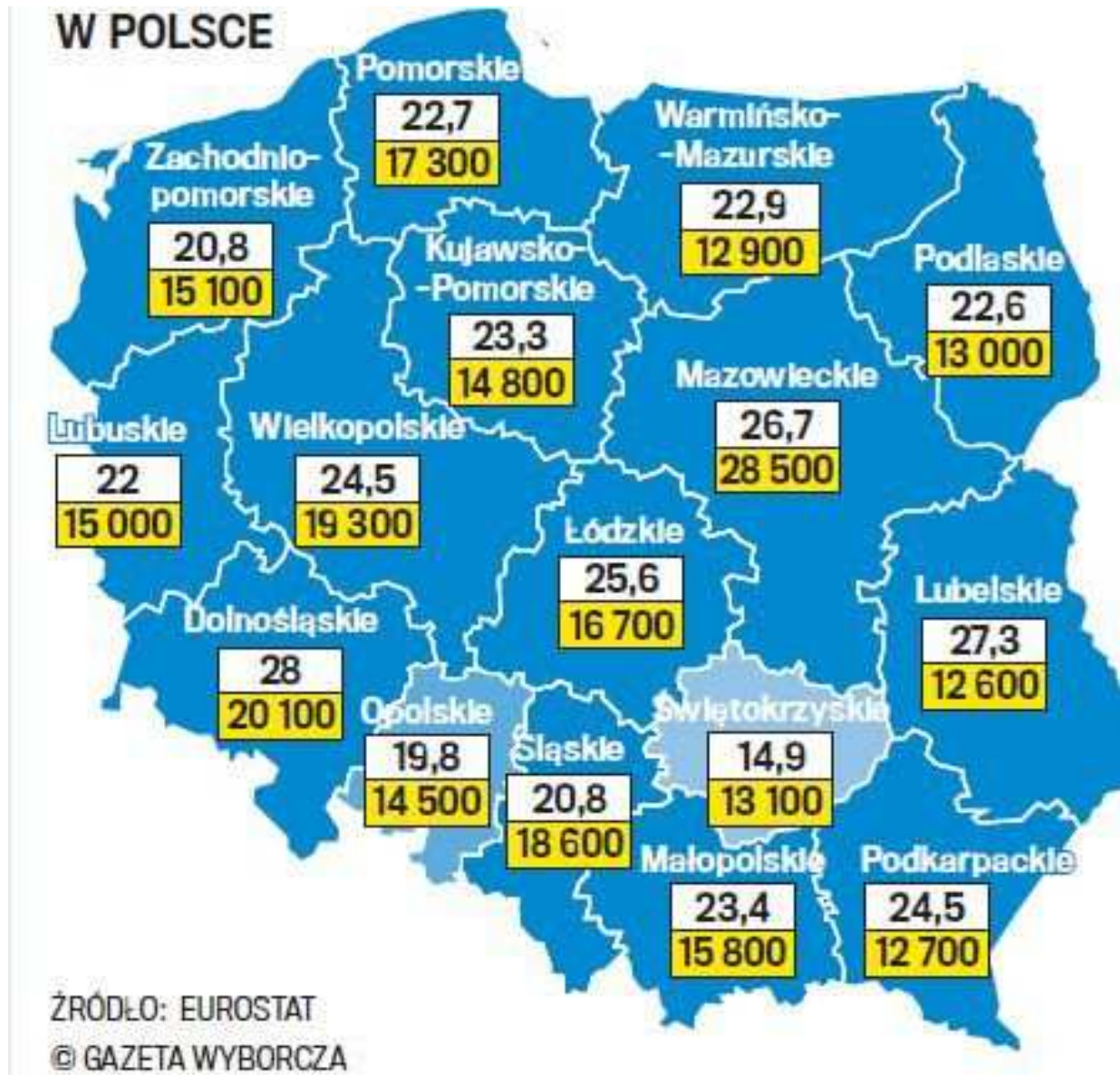
Dynamika 2009-13

W EUROPIE

Akademia Młodego Ekonomisty

Akademia Młodego Ekonomisty

Produkt Narodowy Brutto (PNB) – przedstawia dochody całkowite otrzymywane przez ludzi żyjących w danym kraju i w danym okresie (np. roku).

Akademia Młodego Ekonomisty

Produkt Krajowy Brutto – mierzy dochody uzyskane w granicach kraju niezależnie od tego, kto te dochody uzyskał, obywatel tego kraju, czy cudzoziemiec.

Produkt Narodowy Brutto – mierzy dochody uzyskane przez mieszkańców kraju niezależnie od tego, gdzie ten dochód został uzyskany, w kraju, czy za granicą.

Akademia Młodego Ekonomisty

Wady PKB

Choć PKB jest najlepszą z możliwych miar ogólnego poziomu produkcji, nie jest to miara pozbawiona wad

Akademia Młodego Ekonomisty

Produkcja nieprzeznaczona na rynek

Dwa powody podawane jako przesłanki wykluczenia nierynkowych działań z obliczeń PKB:

Trudno ustalić wartość usług, które ludzie świadczą sami, ponieważ jakość tych usług różni się dla poszczególnych osób.

Ekonomiści stwierdzili, że trudno określić, które nierynkowe rodzaje działalności powinny być uwzględnione.

Akademia Młodego Ekonomisty

Gospodarka podziemna, czarna lub przestępcza

Wiele dóbr i usług jak np.: narkotyki, gry hazardowe są nielegalne, wytwarzane po kryjomu i nie są rejestrowane, nie są wliczane do PNB. Inne transakcje nie są liczone ponieważ ludzie nie chcą płacić podatków.

Akademia Młodego Ekonomisty

Czas wolny

PKB nie uwzględnia zupełnie zmian ilości czasu, który pracownicy spędzają przy pracy. Wartość czasu wolnego pracownika, który niewątpliwie przyczynia się do ogólnego dobrobytu, nie jest uwzględniana w PNB. Gdyby ludzie w dalszym ciągu pracowali tyle godzin, co niegdyś całkowita wartość produkcji kraju byłaby dużo wyższa.

Akademia Młodego Ekonomisty

Dziękuję za uwagę